

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1932.

Andra kammaren.

Nr 2.

Tisdagen den 12 januari.

Kl. 10.30 f. m.

§ 1.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att vid morgondagens plenum företa val av tre ledamöter att delta i talmansöverläggningarna, två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli, åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhåva värden om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 2.

Vidare beslöt kammaren, likaledes på förslag av herr talmannen, som för-
mälde sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, att företa val av ledamöter i de ständiga utskotten samt i utrikesnämnden fredagen den 15 och av suppleanter i samma utskott och nämnd lördagen den 16 innevarande januari.

Ordet begärdes nu av herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren måtte besluta att tillsätta suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av fyra över de ordinarie ledamöterna i varje särskilt utskott.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 3.

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 10.45 till slottskapellet, varefter riksdagspredikan hölls. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Maj:ts Konungen öppnade där riksdagen med ett tal, varefter hans excellens herr statsministern Ekman uppläste Kungl. Maj:ts berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Efter det första kammarens talman framfört första kammarens undersåtliga förordnad, framträdde **andra kammarens talman** och yttrade:

Eders Majestät!

När Konung och riksdag i år mötas är dagen fylld av bekymmer och framtiden hölj i dunkel. Den världsomfattande ekonomiska krisens verkningar äro djupt kännbara även i vårt land. Exportindustriens ökade avsättnings-svårigheter, jordbrukets synnerligen betryckta ställning och den minskade köpkraften inom landet har medfört allvarliga ekonomiska rubbningar. För statsmakterna är det en angelägenhet av största vikt att i görligaste mån söka mildra krisens verkningar och finna ökade produktions- och avsettningsmöjligheter.

En följd av de ekonomiska svårigheterna är den stora och oroande ökningen av arbetslösheten. Det minskade skatteunderlaget har samtidigt försvagat kommunernas förmåga att lämna behöflig hjälp. Bitter nöd råder bland stora grupper av arbetslösa och de förvänta ökade hjälpåtgärder från staten.

I dessa hemsökelsens tider framstår hela vidden av den militära rustningsbördans förlamande tyngd. Sveriges folk hoppas och förväntar att den blivande konferensen i Genève måtte leda till långt gående avrustningsåtgärder, och det är av synnerlig vikt, att från vårt land intet underlåtes, som kan befordra dessa strävanden.

Andra kammaren frambär till Eders Majestät sin lyckönskan med anledning av dagens betydelse för Eders Majestäts brorson hertigen av Östergötland samt uttalar inför Eders Majestät sin undersåttliga vördnad.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1932/1933.

Härpå avlade Hans Kungl. Höghet Arvfursten, Hertigen av Östergötland Carl Gustaf Oscar Fredrik Christian tro- och huldhetsed till Hans Maj:t Konungen, varefter ceremonien på rikssalen avslutades; och åtskildes andra kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattat före avgången från dess samlingsrum.

In fidem
Per Cronvall.

Onsdagen den 13 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Herr statsrådet *von Stockenström* avlämnade

dels Kungl. Maj:ts skrivelse den 4 innevarande januari med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Ragnar Hugo Ferdinand Gyllensvärd att under innevarande lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

dels ock Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 2, angående godkännande av konventioner om gemensam växellag med mera och antagande av förslag till ny växellag;

nr 3, angående godkännande av konventioner om gemensam checklag med mera och antagande av förslag till ny checklag med mera;

nr 6, med förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 2 augusti 1927 om utlännings rätt att här i riket vistas;

nr 7, med förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 28 april 1926 om inskränkning i rätten till inmutning inom vissa län;

nr 9, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 4 juni 1886 angående ersättning av allmänna medel till vittnen i brottmål;

nr 10, med förslag till lag om häradsallmänningar;

nr 11, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. i skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212);

nr 12, med förslag till förordning om upphörande av kronans rätt till storverksträd och ekar å häradsallmänningar;

nr 14, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 19, angående befrielse för vederbörande tjänstemän hos länsstyrelsen i Kalmar län från ersättningsskyldighet på grund av uppkommen förlust å viss virkesförsäljning;

nr 20, angående befrielse för landsfiskalen B. J. Mjöberg från viss ersättningsskyldighet;

nr 21, angående utredning rörande reglering av Fyrisån;

nr 24, angående användande av medel ur domänverkets markinköpsfond för förvärv av en fastighet i Umeå stad m. m.;

nr 25, angående försäljning av vissa kronoegendomar och lägenheter från sådana egendomar;

nr 22, angående fortsatta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolgudomen; och

nr 23, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden m. m.

Vidare överlämnade herr statsrådet *Holmbäck* Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 15, angående förstärkning av det för budgetåret 1931/1932 under femte huvudtiteln anvisade anslaget till bekämpande av arbetslösheten;

nr 16, angående täckande av kostnaderna för den s. k. Ådalskommissionen; och

nr 18, med anhållan om riksdagens yttrande rörande visst av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1931 fattat beslut.

Kammaren beslöt att lägga ovanberörda skrivelse till handlingarna samt att underrättelse om innehållet i skrivelsen skulle meddelas vederbörande utskott och de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

De avlämnade propositionerna bordlades.

§ 2.

Företogs val av tre ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna; och blevo därtill utsedda:

- herr *Andersson* i Rasjön,
- » *Hansson* i Stockholm och
- » *Lindman*,

envar med 165 röster.

§ 3.

Vidare anställdes val av de två ledamöter, vilka jämte två ledamöter av första kammaren skulle hava inseende över riksdagens kansli; och blevo därtill valda:

- herr *Christenson* och
- » *Eriksson* i Stockholm,

envar med 56 röster.

§ 4.

Vid härefter företaget val av åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning blevo därtill utsedda:

- herr *Alströmer*,
- » *Eriksson* i Stockholm,
- » *Jönsson* i Revinge,
- » *Lovén*,
- » *Magnusson* i Skövde,
- » *Olsson* i Golvvasta,
- » *Olsson* i Mora och
- » *Sävström*,

envar med 36 röster.

§ 5.

Slutligen anställdes val av tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill valda:

- herr *Bäcklund*,
- » *Holmström* och
- » *Jansson* i Edsbäcken,

envar med 31 röster.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 2—5 här ovan omnämnda valen.

§ 7.

Avgåvos två motioner, nämligen av:

herr *Lindman m. fl.*, nr 1, angående ett allmänt straffbeläggande av handlingar, som innefatta förberedelse till högförräderibrott m. m.; och

herr *Hansson i Stockholm m. fl.*, nr 2, angående en omarbetning av förefintliga stadganden och bestämmelser i fråga om användande av militär personal för stillande av uppror eller upplopp eller för upprätthållande av allmän ordning.

Nämnda motioner bordlades.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes:

Kungl. Maj:ts nästlidna gårdag på rikssalen avlämnade proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov;

Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit;

riksdagens år 1931 församlade revisorers berättelser;

om den år 1931 av dem verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning;

angående riksbanken; och

om granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning;

justitieombudsmannens ämbetsberättelse samt tryckfrihetskommitténs berättelse; och

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

§ 9.

Ordet lämnades härefter till herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren ville besluta, att Kungl. Maj:ts proposition nr 1 uppföres sist på föredragningslistan för nästa plenum.

Denna hemställan bifölls.

§ 10.

Justerades ett protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2.34 e. m.

In fidem
Per Cronvall.